

PRZYKŁAD

Sprawdzić stateczność skarpy szerokoprzestrzennego wykopu wykonanego w piasku gliniastym (cISa) metodą Felleniusa.

Przyjąć $F_{dop}=1,1$.

Głębokość wykopu $H = 15$ m, a nachylenie skarp $\beta = 50^\circ$ (rys. 1).

Parametry geotechniczne gruntu w skarpie są następujące:

ciężar objętościowy $\gamma = 20,0$ kN/m³,

kąt tarcia wewnętrznego efektywny $\phi' = 27^\circ$,

spójność efektywna $c' = 37$ kPa.

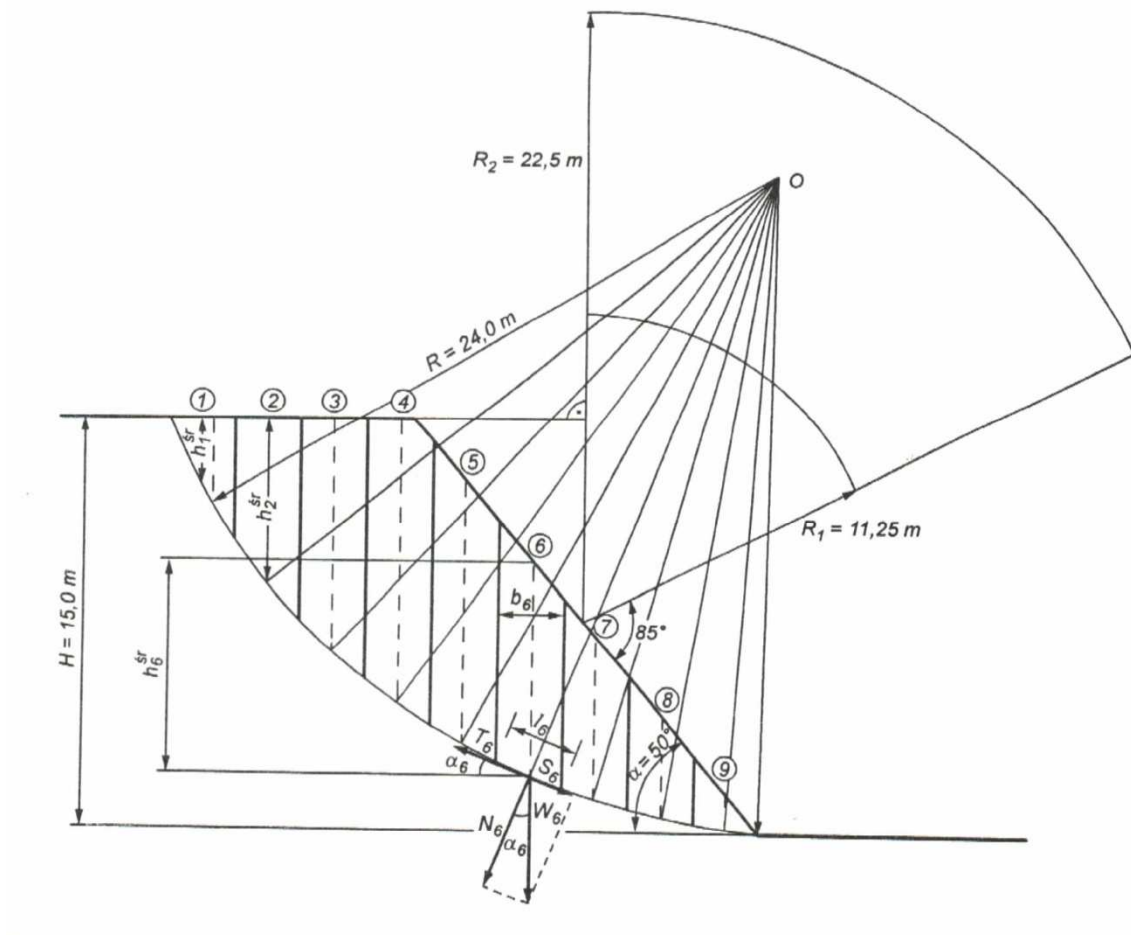
R o z w i ą z a n i e

Przekrój skarpy rysuje się najczęściej w skali 1 : 100. Obszar położenia najniekorzystniejszego punktu obrotu dla metody Felleniusa wyznaczono na podstawie konstrukcji Sokolskiego. Z tabeli (patrz: metoda Sokolskiego) dla nachylenia skarpy $\beta = 50^\circ$ przyjęto: $R_1/H = 0,75$ i $R_2/H = 1,50$, stąd $R_1 = 0,75 \cdot 15 = 11,25$ m i $R_2 = 1,5 \cdot 15 = 22,5$ m. W wyznaczonym obszarze (rys. 1) obrano punkt obrotu O i promieniem $R = 24$ m zakreślono kołową linię poślizgu. Następnie, otrzymaną bryłę osuwiskową podzielono na 9 bloków. Z rys. 1 wyznaczono wymiary poszczególnych bloków, a następnie obliczono siły działające od poszczególnych bloków. Obliczenia podano w tabl. 1.

Wskaźnik stateczności skarpy obliczony wg wzoru:

$$F = \frac{\sum M_{ui}}{\sum M_{oi}} = \frac{R \sum T_{id}}{R \sum S_{id}} = \frac{\sum (N_{id} \operatorname{tg} \phi'_{id} + c'_{id} A_i)}{\sum (W_{id} \sin \alpha_i)}$$

Dla obranego punktu obrotu wynosi $F = 1,27$ i jest większy od założonego współczynnika stateczności $F_{dop} = 1,1$. W celu określenia F_{min} należałoby wykonać obliczenia w podobny sposób dla innych punktów obrotu i ustalić, czy $F_{min} \geq F_{dop}$.

Rys. 1. Przykład - metoda Felleniusa – bryła odłamu z podziałem na bloki

Obliczenia stateczności zbocza metodą Felleniusa

$$\gamma_d = \gamma_k = 20,0 \frac{\text{kN}}{\text{m}^3} \text{ bo } \gamma_\gamma = 1$$

$$\varphi'_k = 27^\circ \quad \varphi'_d = \arcc\left(\frac{\text{tg}\varphi'_k}{\gamma_{\varphi'}}\right) = \arcc\left(\frac{\text{tg}27^\circ}{1,25}\right) \approx 22^\circ$$

$$c'_k = 37 \text{ kPa} \quad c'_d = \frac{c'_k}{\gamma_{c'}} = \frac{37}{1,25} \approx 30 \text{ kPa}$$

Tablica 1

Nr bloku	b_i	h_i^{sr}	$V_i = b_i h_i^{\text{sr}}$	$W_{id} = V_i \gamma_{id}$	α_i	$\sin \alpha_i$	$\cos \alpha_i$	$N_{id} = W_{id} \cos \alpha_i$	A_i	T_{id}	$S_{id} = W_{id} \sin \alpha_i$	
	[m]	[m]	[m ³]	[kN]	[°]	[-]	[-]	[kN]	[m ²]	[kN]	[kN]	
1	2,4	2,4	5,76	115,2	61	0,875	0,485	57,9	5,2	179,4	100,8	
2	2,4	6,2	14,88	297,6	51	0,777	0,629	187,2	3,8	189,6	231,2	
3	2,4	8,6	20,64	412,8	42	0,669	0,743	306,7	3,2	219,9	276,2	
4	2,4	10,6	25,44	508,8	35	0,574	0,819	416,7	3,0	258,4	292,1	
5	2,4	10,0	24,00	480,0	28	0,469	0,883	423,8	2,8	255,2	225,1	
6	2,4	8,2	19,68	393,6	22	0,375	0,927	364,9	2,6	225,4	147,6	
7	2,4	6,2	14,88	297,6	16	0,276	0,961	286,0	2,6	193,6	82,1	
8	2,4	3,8	9,12	182,4	10	0,174	0,985	179,7	2,5	147,6	31,7	
9	2,4	1,3	3,12	62,4	4	0,070	0,998	62,3	2,4	97,2	4,4	
										Σ	1766,3	1391,2

$$T_{id} = N_{id} \text{tg}\varphi'_d + c'_d A_i$$

$$F = \frac{\sum M_{ui}}{\sum M_{oi}} = \frac{R \sum T_{id}}{R \sum S_{id}} = \frac{1766,3}{1391,2} = 1,27$$